

Bedømmelse af anlægsfag Tysk Langhår sammenlignet med markspecialisterne (Pointer, Setter og Tysk Korthår)

Kære damer og herrer, kære kolleger i verdensforbundet for Tysk Langhår.

Igen og igen bliver dette spørgsmål stillet: Skal der i forbindelse med anlægsprøver, ved bedømmelse af næsebrug, søg og stand, være race specifikke forskelle ved bedømmelsen?

Det tyske Langhårsforbund anser Jagtbrugshundeforbundets avlsprøver (JGHV er paraplyorganisation for alle jagthunderacer i Tyskland) som målestok og grundlag for avlsegnethed for vores race. Anlægsprøve reglerne VJP (Verbands-Jugend-Prüfung) og HZP (Verbands-Herbstzucht-Prüfung) er ens for alle jagthunderacer som anvender dem.

Forskellige krav til anlæg samt avlsprøverne.

Tysk Korthårsforbund

Af de kontinentale racer, er det kun det tyske Korthårsforbund der har sine egne og afvigende prøveregler. (Derby og Solms)

I indledningen for prøvereglerne til Derby skrives der:

Træningen til Derby prøven vil have størst succes, når unghundens vilde passion for haren og dens spor er blevet dæmpet om vinteren og det tidlige forår, så den er tilpasset til prøven i parhønsperioden. **Arbejdet på haresporet bliver derfor ikke forlangt på Derby prøven.** Dog bliver halsgivning, samt godt udført arbejde på et harespor noteret.

Forbundet for Pointer og Settere

De engelske stående hunderacer, har en helt andre prøveregler og målsætning. (Kun dommere med anerkendelsen fagdommergruppe mark II kan inviteres)

Målsætning i prøvereglerne ved anlægsprøver for Pointer og settere.

De britiske og irske stående hunderacer, er udpræget karakteriseret ved **arbejdet før skuddet**, med stort og hurtigt søg, samt fint næsebrug. De prøver som afholdes efter disse prøveregler, skal fremhæve de hunde som magter disse krav.

Unghundeprøve (VJP) og efterårsavlspøve (HZP) iht. det tyske jagtbrugshundeforbund (JGHV) (Krav for Tysk Langhår):

Formålet med avlsprøverne er at fastslå jagthundens naturlige anlæg med henblik på dens egnethed som fremtidig jagthund og som avlshund. **De jagtetiske krav tilsiger at jagthundens hovedopgave ligger i arbejdet efter skuddet.**

Derfor skal dommerne rette særligt opmærksomhed på bedømmelsen af anlæg og egenskaber, som sikrer den gode apportør, altså godt næsebrug, sammenkoblet med viljen til at finde og spore, samt karakterstyrke, der igen afspejles i ro, koncentration og vilje til at blive ved med at arbejde. Det må være

dommerens vigtigste opgave, at anerkende og fremhæve de hunde, som igennem sine anlæg er særligt værdifulde for avlen med Jagtbrugshunde. *Kommentar CL: Verlorenbringer kan ikke oversættes med apportør, men jeg kan ikke finde et bedre ord på dansk. Det betyder direkte oversat "mistet bringer" og er derfor mere betydningsfuld/omfattende end ordet apportør*

Hovedforskellene mellem JGHV anlægsprøver og rasespecifikke prøver er kort forklaret her:

Ved Pointer, Settere og Tysk Korthår bliver hundene ikke afprøvet på haresporet. Halsgivning (på spor og/eller på syn) bliver der ikke, eller kun lidt, vægt lagt på. Bestemmende for prøverne er altså **arbejdet før skuddet**. Dette bekræftes af den anderledes vurdering og betragtning af næsebrug, søg og stand.

Ved markspecialisterne forlanges der allerede ved unghunde prøverne et stilfuldt, systematisk og altid i frem i vinden vendende søg. Den fine næse viser sig ved en mere vandret hovedføring og med føling af fjervildt på lang afstand. Standen bliver fokus. Man vil ved forårsprøverne se den fine stand for parhøns. Standen for hårvildt bliver dårligere bedømt. Parsøg med sekundering er det der afprøves.

Ved JGHVs unghundeprøver (Bindende for tysk Langhår) fremhæves de hunde der skiller sig ud i arbejdet efter skuddet. Det betyder, at den tyske Langhår unghunds arbejde på sporet af den ikke synlige hare, nyder særlig opmærksomhed. Viljen til at spore, ro, koncentration og karakterstyrke er forudsætninger for denne opgave. Dette anlæg er også senere særdeles værdifuldt for det sikre schweissarbejde (eftersøgning af klovvildt)

Igen og igen hører vi fra kritikere, at vi træner vores hunde på at jage harer, hvilket gør dem ubrugelige til jagt på fjervildt. Denne kritik kan sammenlignes med kritikken af Jägerhof-metoden i Hirschmann-foreningen (Foreningen for Hanoverranske schweiss Hunde) der afprøver deres unghunde på frisk fært af storvildt. Det menes, at dette fremmer hundenes vilje til at gå på afledningsfært.

Faktum er: En hund der kan følge et koldt spor fra uskadt hårvildt under vanskelige forhold, kan også følge et spor på anskudt vildt. Ligeledes vil et spor fra en anskudt hare følges endnu bedre, ellers mangler hunden den nødvendige vildtskarphed og er derfor jagtlig ikke brugbar.

Vores tysk Langhår er også kendt som den gamle tyske skovfogedhund. Derudover blev den lidt nedsættende også kaldt for "Tysk langsom". I søget kan en tysk Langhår bestemt ikke følge med markspecialisterne i forhold til hovedføring, systematik, hurtighed og næseføring. Også i sammenligning med tysk Korthår må vi sige vi ligger efter. På den anden side imponerer den tyske Langhår med sin ro og karakterfasthed, sin pålidelige halsgivning, parret med den nødvendige vildt- og rovvildtskarphed.

Det betyder ikke, at vores hunde kun skal søge med lav næseføring i overvejende travsøg. Overvejende travsøg skal vurderes lavt (godt). Ved tysk Korthår skal et overvejende travsøg vurderes som tilstrækkeligt og ved Pointere og Settere skal det vurderes som utilstrækkeligt.

Ved standen afholder tysk Langhår sig oftest komplet fra at sekundere, ligesom den heller ikke afprøves i parsøg. Standen for hårvildt må ikke vurderes dårligere end standen for fjervildt. På grund af den regionale mangel på fuglevildt er vi nødt til at benytte enhver mulighed for afprøvning af stand. Derfor må der vurderes på stand for småfugle, spor, fært og lejer.

Det er ikke nødvendigt at lave separate anlægsprøver for vores tysk Langhår. JGHV prøvereglerne giver en dokumenteret og tilstrækkelig præcis informativ evaluering, med korrekt klassificering af præstationer og dermed et passende grundlag for avlen. **De sikrer også muligheden for, i revirer med ulige tilgang til vildt, at komme med valide udsagn.** Den genetisk forankrede vildt- og rovvildtskarphed og den sikre halsgivning, er grundlæggende krav til en tysk Langhår.

En yderligere forbedring af de genetiske anlæg i præstationsfagene er ikke længere nødvendig, men der skal lægges særligt vægt på hundenes karakter. Hundeprøver er ikke sportsbegivenheder. Jægerne har brug for en stabil og pålidelig jagthund, der udfører sit arbejde med den nødvendige ro, men også samtidig passion. Den skal forblive dressurbar og kunne modstå trykket ved dressur (passivt tryk) Dette er de avlsmæssige udfordringer for en også i fremtiden alsidig Jagtbrugshund, der også evner at indpasse sig i sin menneskeflok.

Leonhard Schmieg